

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie z wniosku o zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego w [...] X. Y. i obniżenie o 30 % wysokości jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia (sygn. I ZZ 5/22),

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,

na posiedzeniu w dniu 13 lutego 2026 r.,

wniosku pełnomocnika sędziego X. Y.,

o wyłączenie **SSN Marka Siwka** od udziału w rozpoznaniu sprawy I ZZ 5/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka

postanowił:

**uwzględnić wniosek i wyłączyć SSN Marka Siwka od udziału
w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZZ 5/22**

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych Michał Lasota w dniu 30 marca 2021 r. (wpływ 22.4.2021 r.) wniósł do Izby Dyscyplinarnej wniosek o zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego w [...] – X. Y. i obniżenie o 30 % wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia.

W związku z wejściem w życie w dniu 15 lipca 2022 roku art. 8 ust. 1-4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 roku o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022.1259) i likwidacją Izby Dyscyplinarnej, sprawa

ta podlegała przejęciu i dalszemu prowadzeniu przez Izbę Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Została zarejestrowana w repertorium tej Izby pod sygn. I ZZ 5/22, a do jej rozpoznania został wyznaczony SSN Krzysztof Wiak, który na podstawie art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2022, poz. 1259) został wyznaczony do tymczasowego orzekania w sprawach należących do właściwości Izby Odpowiedzialności Zawodowej.

Postanowieniem z dnia 17 września 2022 r. Prezydent RP wyznaczył 11 sędziów do orzekania, w związku z czym, w sprawie o sygn. akt I ZZ 5/22, w miejsce SSN Krzysztofa Wiaka został wyznaczony SSN Marek Motuk.

Wnioskiem z dnia 18 października 2022 r., pełnomocnik - adw. K. G. wniosła o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Marka Motuka. Sprawa ta została zarejestrowana pod sygn. I ZB 28/22, a postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2023 r. Sąd Najwyższy zwiesił postępowanie w tej sprawie.

SSN Marek Motuk z dniem 8 listopada 2025 r. przeszedł w stan spoczynku, a sprawa I ZZ 5/22 została przydzielona do rozpoznania SSN Markowi Siwkowi.

Pismem z dnia 31 grudnia 2025 r. pełnomocnik SSO X. Y. wniosła o wyłączenie SSN Marka Siwka od rozpoznania sprawy I ZZ 5/22, wobec występowania okoliczności wywołującej uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w postaci powołania na stanowisko Sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka, oparty o przepis art. 41 § 1 k.p.k. jest zasadny i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. W niniejszej sprawie niewątpliwie mamy do czynienia z taką sytuacją. Sąd Najwyższy w tym składzie, w pełni podtrzymuje argumentację zawartą w postanowieniu z dnia 13 października 2021 r., sygn. II KO 30/21 w której wyrażono pogląd, że wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1

k.p.k. winno nastąpić nie tylko w sytuacji, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka (EKPC) i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą. Wobec faktu, że szerokie uzasadnienie w tym zakresie zawarte jest w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie o sygn. II KO 30/21 nie ma potrzeby powtarzania wskazanej tam argumentacji, zwłaszcza iż została ona także przedstawiona w postanowieniach Sądu Najwyższego, m.in. z dnia 6 września 2022 r., II KK 44/21, czy z dnia 28 września 2022 r., IV KK 333/22.

Bezspornym jest, na co wskazuje autorka wniosku, że SSN Marek Siwek został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Wadliwość tej procedury omówiona została w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, ale wnika również z normatywnej treści art. 41 § 1 k.p.k., art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. EKPC i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Rolą powołanych przepisów jest przecież zagwarantowanie stronie prawa do bezstronnego, niezależnego i niezawisłego sądu, a takim jest wyłącznie sąd ustanowiony ustawą.

W niniejszej sprawie złożenie przedmiotowego wniosku o wyłączenie wskazuje w sposób oczywisty, że strona dostrzegła wady w procedurze powołania na stanowisko SSN Marka Siwka, które mogą realnie prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, gdyby sędzia ten zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę. W tym kontekście zauważyć należy, że każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPC wykładnią standardu z art. 6 ust. 1 EKPC (zob. post. SN: z 16 września 2021 r., I KZ 29/21; z 22 marca 2022 r., I KZP 13/21; z 15 września 2022 r., I KO 75/21), a to skutkuje przyjęciem, że rozstrzygnięcie w sprawie przez osobę powołaną do Sądu Najwyższego na stanowisko sędziego w

wadliwej procedurze, wiąże się z prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC, ale także standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). Takie stanowisko zostało wyrażone w wyrokach EKPC przeciwko Polsce: z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19 w sprawie Reczkowicz, z 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i nr 57511/19 w sprawie Dolińskiej-Ficek oraz Ozimek oraz z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20 w sprawie Advance Pharma sp. z o.o.

Z tych powodów kierując się koniecznością zapewnienia stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu ustanowionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPC) należało wyłączyć od rozpoznania sprawy I ZZ 5/22 sędziego SN Marka Siwka.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]

Barbara Skoczowska